

MAGYARÁG

25 ezer halottja van a spanyol forradalomnak

A baloldali kormány teljesen leverte a lázadást és helyreállította a rendet. Franco ezredes hamis rádióhírekkel vezeti félre a lakosságot

Madrid, július 21.

Három nap és három éjjelen át tartó dühöngő polgárháború után — melynek útját légi bombázás, gyújtogatások és rengeteg vér jelezte — a spanyol ellenforradalom végleg levertnek tekinthető. Spanyolországgal még ma is szünetel a telefon és táviró összeköttetés, vonatok utasok és posta nem hagyhatja el az örök forrongás területét, de a spanyol városok rádió állomásainak híreiből ma már meg lehet állapítani, hogy a Népfrontra támaszkodó kormány ura a helyzetnek és az az egy-két rádióállomás, mely még a zendülők kezén van, csupán hangulatkeltés céljából terjeszt fantasztikusnak, fantasztikusabb híreket, így többek között azt, hogy

Francó ezredes csapatai elfogták Azana köztársasági elnököt.

Ezek a "hírek" mutatják azt a kétségbeesést, amely a jobboldal körében urrá lett az elfojtott zendülések nyomán.

A kormány tegnap este hivatalos közleményt adott ki, amelyben közli, hogy ura a helyzetnek. A jobboldali zendülők mindenütt visszavonulóban vannak és az ellenforradalom megszűntnek tekinthető. Az ország leg nagyobb részében a rend helyreállt.

Egy másik madridi rádiójelentés szerint a polgárőrség, a rohamosztagok és a hadsereg hozzákezdett a rend helyreállításához és a páni félelemben élő lakosság mindenütt a legnagyobb örömmel üdvözölte a rendfentartó népfronti közegeket. A kormány nyilatkozatát spanyol, francia, angol és német nyelveken tették közzé.

A kormány hivatalos jelentése további részében felhívja a szocialistákat és kommunistákat, hogy működjenek együtt a kormánnyal. Barcelonában, a kormány csapatainak sikerült visszaszereznie a rádió állomást a jobboldali zendülőkötől. A rádió állomásról elsőnek a szocialista párt kiáltványát hirdették ki, amelyben felszólították tegnap este a munkásságot, hogy kedden reggel az ország egész területén vegyék fel a munkát és kizárólag csak a párt végrehajtó bizottsága által hozott rendelkezéseknek tegyenek eleget.

Este 9 órakor a barcelonai rádió állomás műsorát félbeszakították és bejelentették, hogy az ország egész területén helyreállt a rend és nyugalom. Az ország egyes vi

dékein még ellenálló jobboldali zendülőket felszólították, hogy adják meg magukat, a velük tartó tiszteket pedig, hogy kövessék a polgárőrség utasításait és térjenek vissza a laktanyába.

Madridban, ahol hétfő délután még a leg nagyobb optimizmussal tekintettek a jövő elé, a zendülők és Franco jobboldali vezér csapatainak bevonulását várták, az események hatása alatt a hívóarokai és gettafe helyőrség csapatai már a kora délutáni órákban megadták magukat. A spanyol főváros lakossága egyébként mámoros örömmel ünnepli a kormány győzelmét, amely helyzetét annyira megerősítette, hogy a jobboldal valószínűleg hosszú évtizedekre letűnik a spanyol közélet színpadáról.

Maga a kormány méltóságteljes nyugalommal folytatja rendteremtő munkáját. Hogy a gazdasági pániknak elejét vegye, tegnap délután 24 órára bezáratta az összes bankokat és egyben moratóriumot rendelt el. Giralda miniszterelnök az esti órákban

rádió kiáltvánnyal fordult az ország lakosságához, bejelentve a győzelmet és a rend helyreállítását, majd a felkiáltással végezte beszédét: A kormány bizik a népben, de a nép is bizhat a kormányban.

Bejelentette még a miniszterelnök, hogy a rendőrség, a milícia és a légi haderő a kormány mellett áll és remélni lehet, hogy legkésőbb 24 óra leforgása alatt Spanyolország élete a normális mederbe tereődik.

Hivatalos közleményben közölte a kormány, hogy Garcia tábornokot, a jobboldal egyik legvéresebb kezű vezérét a harcok során megölték. San Jurio tábornok pedig, ki a Népfront uralomra jötté óta Portugáliába emigrált és most repülőgépen akart hazatér-

ni Lisszabonból, utközben katasztrófa áldozata lett. A repülőgép lezuhant és San Jurio meghalt.

Mindezekkel szemben a jobboldal kétségbeesett kísérleteket tesz arra, hogy a néppel megpróbálja elhitetni azt, hogy még tartja magát. A tegnapi napon szörnyű pánik vett erőt a főváros népén, mert állhatatosan tartotta magát az a hír, hogy Franco ezredes seregei előnyomulóban vannak, sőt jelentés volt arról is, hogy már alig 300 kilométerre állanak a fővárostól. Sőt Franco ezredes kiáltványt is adott ki, amelyben lemondásra és menekülésre hívta fel a kormánnyt. Csak később derült ki, hogy Franco seregeiben ekkor már bomlás mutatkozott, legnagyobb részük szétszéledt, maga Franco pedig a sevillai rádióállomás leadójában ült és semmi egyebet nem tett, mint hogy utasításokat adott hamis hírek terjesztésére.

Még ezzel sem elégedett meg azonban, mert ma hajnalban a sevillai rádióban Franco ismét megszólalt, felhívta a népet arra, hogy "ne higgyen a kormány nyilatkozatoknak, amelyek győzelemről és rendcsinálásról számolnak be". Persze ez már keveset változtat azon a tényen, hogy a kormánynak sikerült győzedelmeskednie és nagyon rövid idő kérdése az is, hogy a sevillai rádióállomást is visszaszerzik.

Egy gibraltári jelentés összefoglalja a három nap óta dühöngő ellenforradalom mérlegét és hiányos adatai alapján megállapítja, hogy 25 ezer halottja van a forradalomnak. Ha azonban tekintetbe vesszük, hogy eddig még nem lehetett megállapítani a polgárháború arányait a maguk teljességében, úgy bizonyosra vehető, hogy a halottak száma ennél is jóval nagyobb.

Miklós herceg átutazott Oradeán

Oradea, július 21.

Kedden délután, ha rövid időre is, előkelő vendége volt a városnak,

Miklós herceg átutazott Oradeán.

Miklós herceg, aki külföldi utra indult, melynek első állomása Budapest, kedden déli 12 órakor érkezett repülőgépen Oradeára. A repülőgép a Bóné-kuti mezőn szállt le. Tekintettel arra, hogy a herceg in-

kognitóban utazott, hivatalosan nem fogadták és a repülőgép és előkelő utasának fogadtatására csak Popovici Valer rendőrkapitány ment ki.

Miklós herceg rövid oradeai tartózkodása során megtekintette az épülő repülőtérrel, majd egy óra múlva autójába szállt, amely már itt várta és folytatta útját Magyarországra irányába.

A nagy nyári tombola 28. száma

A borzalmas hóhullám után

Viharok, jégzivatarok pusztítanak világszerte

Amerikában is esik az eső

London, július 21.

Anglia déli partjain jelenleg hatalmas viharok dühöngenek erős elektromos kísérelésként. A vihar hatalmas károkat is okoz: szétrombolja a strandokat. A Bournemouth-i strandon két óránál kevesebb idő alatt harminc kabint zúzott össze az erős szél. Megjegyzendő, hogy ilyen erős vihar még nem dühögött Anglia ezen a részén.

Stuttgart, július 21.

Eddig még nem ismert nagyságu szemekből álló jégeső zuhogott le ma Stuttgart környékére. A jég tyuktojás nagyságot is elért. A vetés mindenütt elpusztult, súlyos

károkat szenvedtek a veteményes kertek. Fákat tördelt össze a rettenetes vihar. Egyes helyeken a jég ötven centiméter magasságban takarja a földet. A kárt több millió márkára becsülik.

Chicago, július 21.

A borzalmas hóhullámot ma jótékony esők szakították meg. Az eső Minnesota, Michigan és Wisconsin államokban volt a legbősegebb. A chicagói meteorológiai intézet hasonló esőket jelez a többi államokban is. Azonban Dakota, Nebraska és Kansas államok nem fognak esőt kapni továbbra sem. Ma ezekben az államokban a hőmérséklet 114 és 118 Fahrenheit fokra emelkedett.

Anglia gyarmatokat ad Németországnak

Páris, jul. 21.

A párisi Havas iroda londoni tudósítója angol parlamenti körökből azt a feltűnő értesítést kapta, hogy az angol kormány esetleg hajlandó lesz Németországnak bizonyos gyarmati engedményeket tenni. Erre a lépésre azonban csak akkor kerülhet a sor, ha Németország már hozzájárult valamelyes pontosan körvonalozott és végleges európai rendezéshez. Londoni kor-

mánykörökben egyelőre mélyen hallgatnak Anglia ilyen irányú szándékai felől és ez az azal magyarázható, hogy a tárgyalások Németországgal ebben a tárgyban még csak a kezdet kezdetén vannak. Németországnak teendő engedmények mibenléte még egyáltalában nem ismeretes. A legvalószínűbb feltevés az, hogy Anglia a guineai öböl partján elterülő nyugatafrikai terület egy részét engedné át esetleg Németországnak.

Három nővér irányítja a 400 millióos kínai birodalom sorsát

London, július 21.

Kína 400 millió lakójának a sorsa három nővér kezében van letéve. Szung Mandarin leányai ezek. Mindhárman Amerikában nevelkedtek s magukkal vitték hazájukba az Újvilág eszméit.

A legfiatalabb Mei Ling, Kína leghatalmasabb emberének, Csang Kaj Seknek a felesége. Az okos, sok nyelvet beszélő, bájos nő férjének titkára és tanácsadója. Minden fontos eseményről tud, jelen van minden beszélgetésnél, amelyet férje folytat. Csang Kaj Sek soha nem tesz semmit, míg felesége hozzá nem járul a tervhez. Mei Ling olyan modern nő, hogy csak repülőgépen utazik. Négy repülőgép áll rendelkezésére. Öltözködésére kompromisszumot képvisel Páris és Peking között.

Mei Ling, mielőtt határozna, mindig megkérdezi Regina nővérének véleményét. Regina a pénzügyminiszter felesége és Sanghai mellett fekvő kastélyában igen sok kínai és külföldi diplomata fordul meg Kína legelőkelőbb és legszellemesebb háziasszonya.

A harmadik nővér Sing Ling, a leghiresebb kínai államférfinak, Szunt Jat Szernek az özvegye. Férje halála óta azt az élet célt tűzte maga elé, hogy férjének gondola-

itait igyekszik megvalósítani. Állandó érintkezésben áll a kínai néppel, ismeri a kínai nép lelkét és vágyait. A szegény parasztok milliói valóságban bálványozzák. De Sing Ling még nem adta meg a jelt a küzdelemre. Elmélkedik, dolgozik s várja a pillanatot, amely alkalmas lesz a cselekvésre.

Diktatura készül Görögországban

Athén, július 21.

A néppárt elnöke Mavromihali a végrehajtó bizottság mai ülésén kijelentette, hogy a jelenlegi kormány néhány minisztere azon dolgozik, hogy diktatúrát létesítsen az országban. Különösen Dilatakis belügyminisztert vádolta államcsíny előkészítésével.

2 oldal. "MAGYARSÁG" 1936 július 23.

Kivágandó és összegyűjtendő

28

Igazoló szelvény.

Aki 40 szelvényt összegyűjt az résztvehet az új nyári tombolán

Június-július

Vakmerő betörés egy satu-marei fűszerüzletben

Satumare, július 21.

Vakmerő betörés történt az éjszaka a Muresan-utca 17. számú sarokházban levő Máthé féle fűszerüzletben. Ismeretlen tettesek a kerítésen keresztül átmásztak, és felfeszítették a pince ajtaját. A pincén át behatoltak a fűszerüzletbe és lázas sietséggel összekapolták, ami kezük ügyébe került. A betörés után azon az uton, amelyiken jöttek eltávoztak.

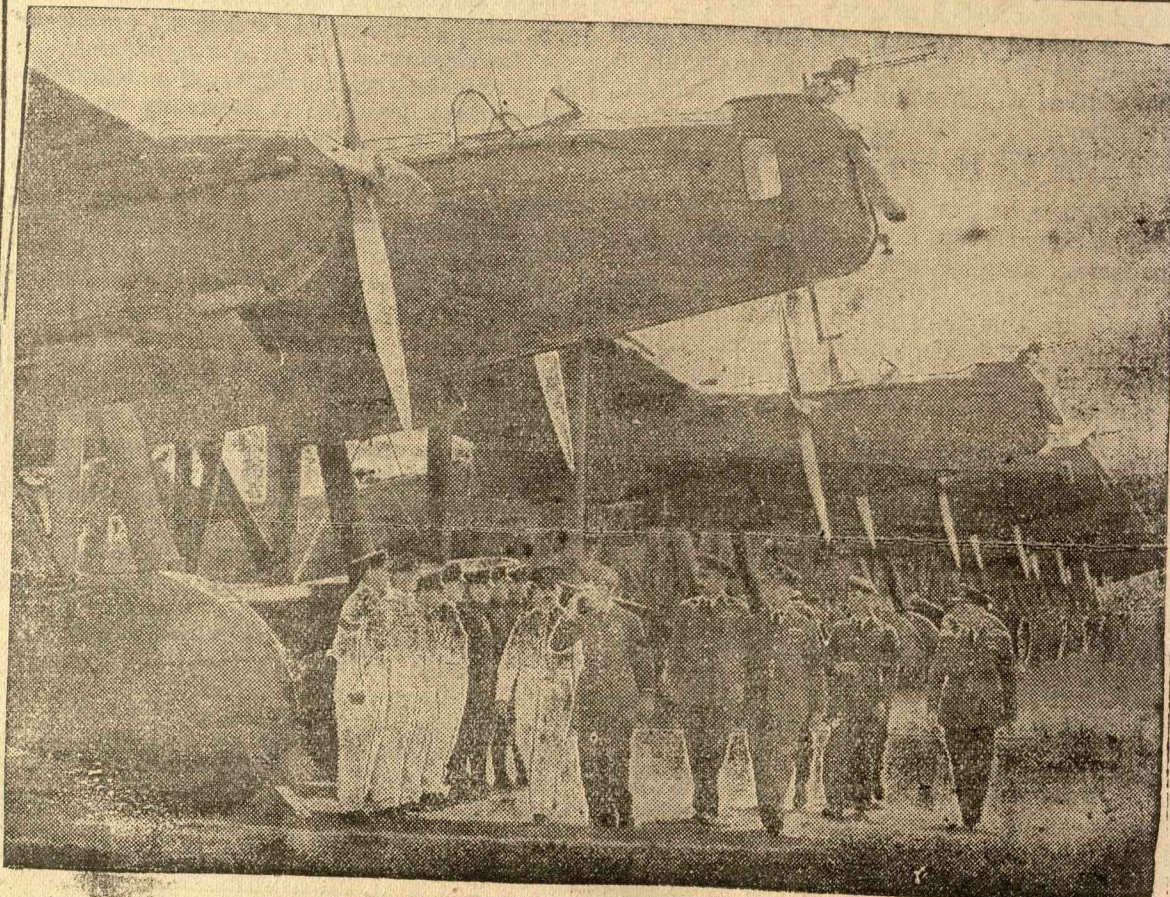
Máthé Sándor tulajdonos reggel, amikor kinyitotta üzletét, vette észre a lopást. A kárt nem lehet pontosan megállapítani, mert csak hozzávetőlegesen állapítható meg mi hiányzik.

Cukor, kávé s egyéb fűszerekből körülbelül 3-3500 lej értékben. Máthé Sándor megtette a feljelentést a rendőrségen, ahol a legnagyobb apparátussal láttak neki a nyomozásnak.

A betörést valószínűleg a helyzettel ismerős egyének követték el, akik tudták, milyen uton lehet az üzletbe bejutni.

Nagyobb bérházat, valamint magánházat

keresünk megbízásból megvételre. — Ajánlatok az összes adatok: pontos cím, ár, jövedelmezőség és a feltételek írásbeli megadása mellett — továbbításra a kiadóba kéretnek. — Ügynöki közvetítés megállapodás szerint díjaztatik.

Anglia fegyverkezik

A feszült nemzetközi helyzet hatása alatt Anglia gyorsított ütemben folytatja fegyverkezését. Képgépeket látható, amint Edward király megtekinti a legújabb óriási bombavető repülőgépeket.

Németország két éven belül megrohanja Csehszlovákiát?

Francia lap megdöbbentő leleplezései Göring háborús készülődéseiről

Páris, jul. 21.
A „L'Intransigeant” című lap tegnapi számaiban „Strategos” aláírással feltűnést keltő cikk jelent meg, amely Németország közép és kelet-európai hódító terveiről és törekvéseiről rántja le a leplet. A cikk szerzője kifejti, hogy alkalma volt hosszabb bizalmas beszélgetést folytatni a német hadsereg két vezető személyiségével, akik tolmácsolták előtte Göring tábornoknak egy legutóbb szűkebb körben tett kijelentését.

— Egy jövő háború szempontjából — mondotta Göring — minden körülmények között

szükségünk van a romániai petrolleumra és búzára s ezért elkerülhetetlen a Prága — Budapest vonal megkaparintása.

Göring kijelentéseinek megfelelően a két tiszt valószínűnek mondotta, hogy Németország

meg fogja támadni Csehszlovákiát, még abban az esetben is, ha ez egy európai háború kirobbanását vonná maga után. Németország ezen az uton akar közelebb férkőzni Romániához, de ez természetesen még a jövő kérdése.

A francia újságíró ekkor feltette a kérdést, hogy mit ért a Reichswehr vezetősége a „jövő” alatt, mire a tisztek azt felelték, hogy

Göring két éven belül el akarja foglalni Csehszlovákiát.

A szenzációs cikk óriási feltűnést keltett és azt a kisantant államok a legnagyobb megdöbbenéssel fogadták.

Meg fogják engedni a középirtokok kialakulását

Törvény készül az 50 hektáros középirtok létesítésére

Bucuresti, julius 21.
Az agrárreform törvény tudvalevően kimondotta, hogy a kisajátítás útján szerzett paraszbirtok el nem idegeníthető és egy család, illetve egy tulajdonos 25 hektárnál nagyobb földet nem birtokolhat. Kiderült azonban, hogy a törvénynek ez az intézkedése megakadályozza az ország belterjesebb mezőgazdasági fejlődését és lehetetlenné teszi a középirtok kialakulását. A kormány — megértve ezt a helyzetet — most törvénytervezetet készít, amely az 50 hektárig terjedő középirtokok kialakulását lehetővé teszi.

A törvénytervezet szerint bármely állampolgár vásárolhat 50 hektárig terjedő falusi ingatlant, ha hektáronként legalább 100.000 lejnyi befektetést eszközöl.

Az új tervezetnek demokratikus intézkedése az, hogy az egy hektárnál kisebb kiterjedésű birtokok teljesen mentesek lesznek a végrehajtási eljárásoktól, sőt ez a védelem az állam követeléseire is kiterjed — ha az adósnak más vagyoni tárgyai vannak, amelyekből az állam követelését biztosíthatja.

Szombaton hirdetik ítéletet a cotroceni tribünkatasztrófa ügyében

Bucuresti, jul. 21.
Az ilfovi törvényszék tudvalevőleg mára, július 21-re tűzte ki az ítélet kihirdetését a cotroceni tribünkatasztrófa ügyében. A perben azonban rengeteg a magánvádló, akik mintegy másfél milliárd lej kártérítést követelnek a fővárostól. Természetesen az

erre vonatkozó iratok kötetekre mennek és ezek áttanulmányozásával a bíróság nem tudott végezni, illetve ezzel kapcsolatos jelentését idejére elkészíteni.

A bíróság ezért úgy döntött, hogy az ítéletet július 25-én, szombaton délelőtt 11 órakor hirdeti ki.

Megáradt folyóba zuhant a kompról az autó: utasai a vízbefultak

Bucuresti, julius 21.
Vornicel görög keleti esperes tegnap Coman adóvégrehajtóval, Dumitresti községből gépkocsin Romanba igyekeztek. A Siret folyón kompon kellett átkelnie, a zárt

gépkocsi megbillent és a vízbe fordult, majd pillanatok alatt eltűnt utasaival a megáradt folyó habjaiban. A gépkocsit halászok emelték ki a víz medréből a két holttesttel. Az eljárás megindult.

Teherautóra kéredzett utasok tragédiája

Targuiste, jul. 21.
Tegnap borzalmas gépkocsi szerencsétlenség történt a Campulung — Bucsua közötti országúton. Targuistéről reggel az egyik konzervgyár teherautója utnak indult, hogy árut szállítson Campulungba. Mikor kiindult csak a kocsivezető tartózkodott az autóban. Utközben két áradt utas kéredzett

fel a gépkocsira. A soffőr helyet szorított nekik a ládák között s így haladtak tovább. Az ut egy lejtős részen elromlott a kormány kerék és a kocsivezető minden igyekezete ellenére az autó belezuhant az országút melletti mély árokba. A soffőr súlyosan megsérült, a két alkalmi utast halálra roncsolta a súlyos teherautó.

Barátságos mérkőzések

Dicioanmartin. Victoria — Patria 5:3 (3:1). A cluji csapat szombat délután szép játék után Capusan (2), Szántay (2) és Felecan II góljaival győzött.

Tg.-Mures. Victoria — Mures 2:1 (2:1). A Victoria vasárnap Felecan II és Feraru góljaival érte el szép győzelmét.

Brasov. Brasovia — Ivria 2:1 (0:0).

Sibiu. HTV — STV 2:2 (1:1).

Craiova. Rovine Grivita — Alkerületi válogatott 4:2 (3:1).

Folyik a Davis Cúp zónaközi döntője

A Davis Cúp zónák közti döntője az első két egyes után 1:1-re áll Németország és Ausztrália csapatai között. Cramm — Quist 4:6, 6:4, 4:6, 6:4, 11:9. A mérkőzés két és fél óráig tartott. Crawford — Henkel német 6:2, 6:2 w. o. Henkel hüllessel betegeskedik és a meccset két szett után feladta. Ma a párost, kedden pedig az utolsó két egyest játsszák le.

Az osztrák válogatott csapatot Meisl Hugó két mérkőzésre felajánlotta Románia részére egy millió lej ellenében. A szövetség visszautasította az ajánlatot, mivel a tervezett mérkőzések időpontjában az Admira a Ripensia vendége lesz.

Bucurestiben működő biztosítási szakember

széleskörű összeköttetéssel, mindennemű biztosítási ügyekben kellően eljár, szükség esetén hathatós jogsegélyt nyújt. Kérdőzködéseknel válaszbélyeg kérérik. Cim a kiadóban

Rádió műsor

SZERDA

Bucuresti. 6.30 Reggeli adás. 13. Gramofonlemez. 13.25 Sport hírek. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek. 14.30 Gramofonlemez. 15. Hírek. 16. Előadás. — 18. Julea zenekar. 19.15 Julea zenekar. 20.20 Gramofonlemez. 21.20 Ciolac György zongorázik. Debussy: 12 előjáték. 22.05 Grofmann prahai tenorista hangversenye. 24. A Marcu zenekar hangversenye.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramafonlemez. 8.20 Étrend. 11. Hírek. 11.20 és 11.45. Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13. Harangszó. 13.40 Hírek. 14.30 Szalonzene. 15.40 Hírek. 17.15 Előadás. 18. Zongoragordonka. 19. Előadás. 19.20 Cigányzene. — 20.40 Elbeszélés. 21.10 A Hangverseny zenekar Operettelőadása: Sybill. 24.45 Megemlékezés a déli harangszó történetéről.

CSÜTÖRTÖK.

Bucuresti. 6.30 Reggeli adás. 13. Gramofonlemez. 13.25 Sport hírek. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek. 14.30 Gramofonlemez. 15. Hírek. 18. Felolvasás. 18.15 Marcu zenekar. 19. Időszéri anyag. 19.15 Marcu zenekar. 20.20 Thaler József csellózik. 21.10 Kis rádiózenekar. 22.45 Strauss Richard dalok, Helta Aida előadásában. — 23.10 Zene közvetítése egy étteremből.

Budapest: 7.45 Torna, lemez. 8.20 Étrend. 11. Hírek. 11.20 Felolvasás. 13. Déli harangszó, utána időjárásjelentés. 13.05 Gramofon. 14.30 Hegedű-zongora. — 15.40 Hírek. 17.15 Előadás. 18. Jazz. 19.15 Debreceni zongorahármas. 20.15 Külügyi negyedóra. 20.30 Zongora-ének. 21. Színműelőadás: Valaki elmegy. 22.40 Hírek. 23. Gramofon. 24.10 Cigányzene. 1.05 Hírek.

3 oldal. "MAGYARSÁG" 1936 július 23.

— És a férje fenyegette is, hogy megöli ugy-e Mary?

— Uram, hallani is szörnyű volt, hogy miket mondott neki. Hogy elvágja a torkát meg ilyesmit.

— És átkozódott . . . németül meg angolul. És mégis . . . a nénikém azt mondta, hogy derék szép férfi volt, mikor ő hozzám ment feleségül. Rossz rá gondolni, hogy mi lesz néha az emberből!

— Bizony, Mary. És így, mivel maga sűrűn hallotta a fenyegetődzést, nem csodálkozott, mikor megtudta, hogy mi történt?

— Nagyon csodálkoztam, uram. Tetszik tudni, egy percig se hittem, hogy komolyan gondolta. Ugy hittem, csak csunya káromkodás, semmi egyéb. És mintha a nénikém se félt volna tőle. Hiszen saját szememmel láttam, mikor az a vén ember úgy somfordált el tőle, mint a megvert kutya. Ő félt a nénikémétől, inkább úgy igaz.

— És a nagynénje mégis pénzt adott neki?

— Hát csak az ura volt, nem?

— Igen bólintott Poirot az egyszerű válasza. — És tegyük föl, hogy mégsem ő ölte meg?

A leány bámult.

— Nem ő ölte meg?

— Ezt mondtam. Tegyük föl, hogy más valaki tette . . . Van-e valami sejtelmem arról, hogy ki lehetett ez a más?

A leány még jobban bámult.

— Dehogyan van sejtelmem, uram!

— Nincs senki, akitől a nagynénje félt volna?

Mary a fejét rázta.

— A nénikém senkitől se félt. Jól föl-vágták a nyelvét és szembeszállt akárkival.

— Sose beszélt magának senkiről, aki naragudott volna rá?

— Soha, uram.

— Kapott-e valaha névtelen leveleket Esetleg olvastam, aminek az aláírása A. B. C. lett volna? Feszülten figyelt a leány arcát, de az nyilván nem tudott semmiről. — A nagynénjének volt más rokona is magán kívül?

— Más senki, uram. Valaha tizen voltak testvérek, de a felnőtt kort csak hárman érték meg. Tom bácsi elesett a háborúban, Harry bácsi pedig kivándorolt Dél-amerikába és azóta senki se hallott róla, az édesanyám pedig meghalt, így hát csak én maradtam.

— Volt a nagynénjének megtakarított pénze?

— Valami kevés a takarékbán . . . Annyi, hogy tisztességesen eltemethessék, mindig így mondta. Különben épp, hogy elégedélt azzal a gonosz vén némettel a nyakán.

Poirot elgondolkozva bólintott. Talán inkább önmagának mondta, mint a leánynak:

— Most még sötétben tapogatózunk . . . az irányt nem látni . . . ha kicsit megvilágosodnak a dolgok . . . Fölállt. — Ha még szükségem lesz magára, Mary majd írok.

— Csakhogy én fölmondok itt, uram. Nem szeretek vidéken szolgálni. Eddig is csak azért tettem, mert a nénikém örült, hogy a közelében vagyok. De most — a szeme megint könnyes lett — semmi okom rá, hogy itt maradjak, hát visszamegyek Londonba.

— Nagyon hálás lennék, ha akkor majd megadná nekem a londoni címét. Itt a névjegyem.

A leány meglepődve nézte a fehér kartonlapot.

(Folyt. köv.)

SPORT

Szabó Andor hazaérkezett -- Barátky Párisban maradt

Hat hete, hogy Barátky — amint Bucu nestiben elnevezték — a "szőke csoda" Szabó Andor társaságában elutazott a francia fővárosba. Barátky azóta már próbajátékot is játszott a franciáknak és — nagyon megfelelő. Annyira megfelelő, hogy nem engedik haza semmi pénzért. A francia klub, inkább kíváncsi az egy éves várakozási időt, amikor simán leigazolják hozzájuk.

A másfél hónap alatt gyakran, szinte naponként váltakoztak a hírek: Barátky jön, Barátky marad. A tény azonban mindig egy volt. Barátky nem azért ment ki, hogy visszajöjjön, hanem azért, hogy ott-

maradjon. És ott is marad. A múlt héten már utána utazott a felesége, Radovici Euterica is, akinek már a francia klub küldött vonatjegyet, tegnap pedig hazaérkezett Szabó Andor, Barátky uti menedzsere, aki 3 héten keresztül várta a dolgok hova fejlődését. Szabó Andor hazaérkezésével — és Barátky kinnmaradásával — a kocka el van vetve. A Szövetségnek most számolnia kell ezzel. Éppen ezért ki kellene adni Barátkyt a franciáknak, hogy a Crisana legalább jusson hozzá a váltságdíjhoz. Ellenkező esetben egy év múlva a franciáké Barátky, minden váltságdíj nélkül.

A Phönix utoljára kitett magáért

Phönix — Franco Romana 8:3 (4:0). A minősítő sorsa már eldőlt, mert a Phönix nem lehetett első. A carei csapat azonban csak virtusból játszott és fényes győzelmet aratott a jó képességű Franco Romana felett. A Phönix góljait Szerémy III (4),

Freiberg (2), Stetz és Praszler, a Franco góljait Boda és Teodor szerezték.

Victoria — IAR 3:1 (2:0). A Constantán lejátszott minősítő meccsen a helyi csapat győzött.

Az Universitatea bennmaradt az „A” divízióban

Még nem végleges, de már biztosra lehet venni, hogy az Universitatea, amely Timișoara is győzni tudott, nem fog veszteni az otthonában sem. Az adott helyzettel kapcsolatosan polemia indult meg, de tárgyilagosan, minden rokonszenv és részrehajlás nélkül le kell szögezni, hogy így is volt helyén. Az egyik ok az, hogy az Universitatea nem a mezőny leggyengébb csapata. Csak a körülmények hozták úgy, hogy a selejtező sorsára jutott. Ezenkívül sem érdemelte volna meg a kiesés sorsát, mert az a csapat, amely otthonában 4:1-re tudja legyőzni a helyére pályázó riválisát, azt nem veszélyeztetheti a kiesés réme.

Az Universitatenak nem lett volna szabad kiesni, még ha az érem másik oldalát nézzük sem. Mert igaz ugyan az, hogy az ILSA egy 5 fordulós minősítő után állt ki az "U" ellen és a B. Divízió megnyerése után az ötös csoportból is legjobbnak minő-

sítve kvalifikálta magát a selejtezőre és keserű sors ezután ismét visszaesni a szürke B. divízióba s harcolni a matiné meccseken, mintha mi sem történt volna, de nem lehet az az ellenszolgáltatás, hogy az A. divízió utolsó helyezettjével harc nélkül cseréljen helyet. Ez nem lett volna igazságos, mint az eredmény is mutatja.

Megfelelő ellenszolgáltatásnak a most felvetődött és mind komolyabban megvitatott országos B. divízió felállítása volna. A jelenlegi B. divíziók első helyezettjei és legjobbjai az A. divízió mintájára harcolnának egymással. Ezáltal komolyabb csapatok, komolyabb harcra kényszerülnének. És meglehetne azt is csinálni, hogy az A. divízió helyezettje a B. divízió első helyezettjével helyet cserélne, az utolsó előtti pedig a második helyezettrel selejtezőt játszana. — De csak ennyit és nem többet. Mert akkor megint a sportszerűség szenvedne kárt.

Két lengyel híresség találkozása

Jan Kiepusa (jobbról) meglátogatta Rydz Smigly tábornokot, a lengyel hadsereg főparancsnokát, Pilsudszky marsall utódját.

Aláírták a Dardanella-egyezményt

6 millió értékű gyémánttintatartót bocsájtottak a kiküldöttek rendelkezésére

Montreux, július 21.

Tegnap este 22 óra 15 perckor megtörtént a montreuxi Dardanella-egyezmény aláírása. Az egyezményt aláíró kiküldöttek rendelkezésére gyémánttal kirakott gyönyörű tintatartót bocsájtottak, melynek értéke 150 ezer svájci frank (kb. 6 millió lej).

Az egyezmény aláírása után a török küldöttség a z értekezlet résztvevőinek tisz-

teletére vacsorát adott, amelyen Rüstü Aras török külügyminiszter hosszabb beszédben köszöntö meg a delegátusok fáradozásait. Ezután az angol delegátus szólalt fel, majd Litvinov beszélt és kijelentette, hogy ez az egyezmény az első siker hosszú idő óta Európa sötéte fordult égboltozatán. Végül Bruce, ausztráliai főmegbízott, éjjelkor berekesztette az érdekes ülést.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik mérhetetlen gyászunkban személyesen vagy levélben együttérző részvét-nyilvánításokkal kerestek fel bennünket és ajándalmunkat enyhíteni próbálták, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Özv. Pásztor Edéné és családja.

Szombaton megy Franciaországba Edward angol király

A Rívierán is maga intézi az ország ügyeit

London, július 21.

VIII. Edward angol király szombaton hagyja el Anglia területét, hogy Franciaországba utazzék, ahol részt vesz a kanadai hősök emlékművének leleplezésén. Az uralkodó az eredeti tervtől eltérőleg nem repülőgépen, hanem hadihajón teszi meg az utat, hogy a fogadtatás ünnepélyes külsőségei programszerűen legyenek végrehajthatók.

Anglia uralkodóját a francia nép különös pompával készül fogadni, mert Edward

ezúttal először lép francia földre, mint király. A leleplezési ünnepség után egyébként Párisba utazik, majd a Rívierára megy, ahol néhány hetet tölt.

Az angol alkotmány értelmében a király távollétében az ország ügyeit koronatanács intézi. Edward azonban kérte, hogy ettől ezúttal tekintsenek el, mivel franciaországi üdülése során is állandó érintkezésben lesz kormányával, így az ország ügyeit továbbra is maga kívánja vezetni.

Japán ellopatta az Egyesült-Államok hadititkait

Az amerikai hadsereg egyik sorshajóhadnagya lopta el és játszotta japán kézre a féltett hadititkokat

London, jul. 21.

Standley tengernagy, az Egyesült Államok tengerészeti vezérkari főnöke, megdöbönt jelentést juttatott el a kormányhoz. Ebben bejelenti, hogy az Egyesült Államok katonai szervezetét idegen kémiszervezetek teljesen aláaknázták, a legfontosabb titkok idegen államok birtokába jutottak és így az összes katonai terveket bizalmas utasításokkal sürgősen meg kell változtatni.

Különösen japán ügynököknek sikerült igen fontos katonai okiratokat megszerezniük, úgy, hogy az Egyesült Államok bizonysága teljesen alá van aknázva.

A tengerészeti vezérkari főnök megdöb-

bentő jelentését aztán a kémkedési botrány után hozta a kormány tudomására, melyet nemrég leplezték le. Az illetékes katonai hatóságok egy esztendőn keresztül megfigyelés alatt tartották Farmworth sorhajóhadnagyot és leleplezték annak bűnös üzemeit.

Ez a hadnagy eladta a japánoknak a vezérkar "Biztonsági Szolgálat" című könyvét, amelyet a legutóbbi tengerészeti nagy gyakorlatok után adtak ki és melyet csak nagyobb egységek főparancsnokai kaptak kézhez.

Standley bejelentése illetékes körökben leírhatatlan hatást váltott ki és annak következményei nem maradhatnak el.

Meggyilkolták az acélkirály unokáját egy csikágói szállodában

A milliomosleány egy gangszterbe volt szerelmes és a bandita barátnője féltékenységből ölte meg a „szőke pillangót”

Csikágó, július 21.

Az egyik csikágói szállodában titokzatos háttérű gyilkosság történt, amelynek az amerikai acélkirály unokája Andrey Wallethe esett áldozatul. A leány, akit szőke pillangó néven ismertek Amerikában, a gyilkosság napján szállodai szobájában éppen a teáját fogyasztotta az ágyban, amikor egy fátalos hölgy látogatta meg. Néhány perccel később revolverlövés hangzott a szobából és amikor a szálló személyzete be-

rohant, az acélkirály unokáját holtan találták. Koponyáján több golyó hatolt keresztül. A gyilkos, a revolverdörrenések által okozott zavart felhasználva, elmenekült. A nyomozás során megállapították, hogy az acélkirály unokája egy gangszterbe volt szerelmes, amiről tudomást szerzett a bandita barátnője és féltékenységből megölte Andrey Wallethe. A rendőrség a Fred Ruth nevű gyilkos asszonyt keresi.

Három halálos villámcsapás, egy vizbefulás egyetlen napon Bihormegyében

Oradea, július 21.

A rekkenő hőség és a tegnap délutáni zivatar újabb halálos áldozatokat követelt Bihormegyében. Butani községben tegnap délután a mezőn tartózkodott Ardelan Anna 85 éves asszony. A viharfelhők közeledtével haza akart sietni, öreg lábainál azonban gyorsabb volt a vihar, amely szinte percek alatt tört ki és teljes erővel dühöngött. Az öreg asszony kétségbe esve rohant haza felé, eközben azonban egy villám lecsapott és a szerencsétlen asszonyt halálra sújtotta. Ugy találták meg szénénéve a mezőn.

Hasonló sors érte Vad községben Gétí Sándorné 37 éves asszonyt. Szintén a mezőn dolgozott, amikor a vihar utóérte. Egy közeli fa alá menekült, szerencsétlenségére azonban a villám a fába csapott és az asszonyt is agyon sújtotta.

Talpos községben Magyar Erzsike 10 éves kisleány szülei házában tornácán játszadozott, amikor a vihar kitört. A kisleány nyugodtan játszadozott tovább és vidáman nézegette az égháboru tombolását, amikor egy lecsapó villám agyon sújtotta a kisleányt.

Tincán tegnap délelőtt a nyári fürdés követelt halálos áldozatot. Kondor Lászlóné 32 éves földműves több társával a Crisul Negrura ment fürödni és a folyónak azt a részét választották ki, ahol az a legmélyebb, a három métert is megközelíti. Kondor nem tudott uszni, ennek dacára is a legvakmerőbb bravurokat hajtotta végre. Társai óva intették, de a megmondhatatlan fiatal ember ennek dacára is bement a víz közepébe, ahol egy örvény elsodorta. Mire segítségére siethettek volna, a víz már csak a holttestét vetette fel.

A nyári fürdés és vihar okozta megdöbbentő haláleseteket jelentették az ügyészségnek, amely megálta a temetési engedélyt.

Építősztrájk Belgrádban

Belgrád, július 21.

Belgrádban nagyarányú építősztrájk tört ki. A tegnapi nap folyamán kétezer munkás lépett sztrájkba és a sztrájkolókhoz hír szerint újabb csoportok csatlakoztak.

Időjárás

Délnyugati, nyugati légáramlás, több helyen zivataros eső, egyes helyeken jég. A hőség mérséklődik.

Hogyan csábitottak 14 munkanélküli oradeai vasmunkást Hunedorára

Azt hirdették, hogy szakmunkásokra van szükség és kiderült, hogy kőműves-napszámosokat kerestek. Gyalog jöttek vissza a becsapott munkanélküliek.

Két héttel ezelőtt a Munkaközvetítő hivatal egy felhívását közzétett lapunkban, a melyben többek között 200 vasmunkást kerestek felvételre. Az oradeai munkanélküli vasasok között érthető örömet keltett hír: Felmentek a munkaközvetítő hivatalba érdeklődni, ahol azt a felvilágosítást kapták, hogy a hunedoarai vasgyár keres vasmunkásokat. Nem szakmunkásokat ugyan, mert a gyár most fog bővílni, inkább csak vasgyári napszámosokat keresnek. Az oradeai munkanélküliek, akik már nagyon régen nem dolgoznak, így is elfogadták volna a munkalehetőséget. Össze is álltak tizennégyen, hogy leutazzanak Hunedoarára. De mivel az utiköltség maga 347 leit tesz ki, — ami nagy összeg még egy dolgozó munkásnak is, még vagy kétszer felmentek érdeklődni a Munkaközvetítő hivatalhoz, nehogy valami félreértés legyen a dologban. Mindannyiszor ugyanazt a felvilágosítást kapták, hogy igen, vasmunkásokat keresnek Hunedoarán. Erre aztán a szegény emberek összekaparták a szükséges pár száz leit — ki kölcsön kérte, ki az utolsó ruháit adogatta el, csak hogy elnehessen az ígéret Hunedoarájára dolgozni, keresni. A múlt hét csütörtökön este utaztak el s ma reggel beállított a szerkesztőségünkbe Kalmár Lajos és Szilágyi Kálmán szakmunkás, akik a tizennégy munkakereső között voltak és elpanaszolták kálváriájukat.

Miután megérkeztek Hunedoarára, azonnal felkeresték a vasgyárat, ahol azonban kiderült, hogy vasmunkásokra nincs szükség és vasmunkásokat nem is kerestek felvételre, hanem kőműves, ács és építő segéd-

munkásokat a vasgyár új építkezései befejezéséhez.

A kétségbeesett oradeai vasasok már szívesen vállalták volna a kőműves segédmunkálatok elvégzését is, csak hogy kölcsön kéregetett utiköltségeiket tudják megtéríteni, vagy legalább is a visszafelé szükséges utiköltséget tudják összekuporgatni — hiszen valamennyien egy bani nélkül állottak egy idegen városban. Ekkor azonban kiderült, hogy az építőipari napszámos munkásoknak csak 5 lei órabért fizetnek.

A szerencsétlen oradeai munkások tehát ott állottak pénz nélkül és munka nélkül. Elhatározták, hogy begyalogolnak Dévára, ami Hunedoarától 28 kilométerre van, s ott felkeresik a munkaügyi inspektort, hogy tőle a hazautazásra segítyt kérjenek. Az inspektor azonban pénzt nem adott, hanem azt tanácsolta, hogy kapaszkodjanak fel tehervonatokra s ha az egyik vonatról leszállítják őket, szálljanak másikkra, így csak hazajutnak valahogy. A tizennégy oradeai vasas azonban nem fogadta meg a tanácsot, mert tudta, hogy az "ingyen utazásért" büntetés jár és ők nem tudják azt megfizetni odahaza sem. Egy éjszakát az állomás mellett, a szabad mezőn dideregtek keresztül, mert nem tudni mi okból, az állomásról is kikergették őket. Pedig az éjszaka hideg a hegyes Déva vidékén. Másnap azután látva, hogy nincs mit tenni, nekivágtak az utnak gyalog Oradea felé.

Csaknem egy héttig gyalogoltak, míg a 316 kilométeres utat megtették. Utközben elig ettek valamit, mert legtöbb helyen még akkor is kutyákat uszítottak rájuk a gyanakvó parasztok, ha pénzért akartak vásárolni valamit.

Letartóztatták és az ügyészségre kísérték az oradeai pénzhamisítókat

A rendőrség hónapok óta nyomozást folytatott egy veszedelmes pénzhamisító társaság kézrekerítése végett. Ebben az ügyben megmozdult a bucarestii rendőrkvesztura is és néhány héttel ezelőtt egy bucarestii detektivbrigád jött le Oradeára, hogy itt nyomozást folytasson. A rendőrség már akkor komoly adatoknak jött a nyomára, de a nyomozást nem sikerült befejezni. Később Baia-Maren is pénzhamisítást lepleztek le és az ott elfogott pénzhamisítók is azt állították, hogy a hamisítás Oradeáról indult ki. A pénzhamisítók utáni kutatást azonban nem fejezték be és ezen a hé-

ten egymás után tartóztatták le Dux Ilést, Farkas Jakabot, Lőb Náthánt és Friedrich Józsefet, akiknél több mint 300 darab hamis 100 lejest találtak. A hamis 100 lejesek kitűnően sikerültek és megállapították, hogy ezeket külföldön gyártották és a legfantasztikusabb módon kerültek be az országba.

A társaságot kihallgatásuk után átkísérték az ügyészségre. Az ügyészségen Capitán ügyész vette át a pénzhamisító társaságot és még a délelőtti folyamán megkezdte kihallgatásukat.

SPORT

Cao-Crisana--Bocskay kombinált 3:1 (2:0)

Az oradeaiak kezdés után átveszik az irányítást és már a 2. percben kornert ível Haláti és Bodola feje a hálót éri. (1:0) A Bocskay támadással válaszol de csak eredménytelen két kornert ér el. — Takács ugrik ki, de Czinczér kezébe lö.

Kovács jól indítja Haláti. Bodola kitör Jancsó utolsó pillanatban ment kornerre. —

Orosz verekszi magát 3 emberen, de Hajdu elő. Kovács remekül teszi ki Geczót a szélső jól passzol de Bodola lövése kornerre pattan, veszélyes helyzetek. Juhász lövése a bekkek mögé pattan, amit Bodola az üres kapuba v g. (2:0).

Szünet után Kocsis lerohan és a beadott labdát Bodola bevágja. (3:0) A Bocskay

markos támad, Markos lefutása kornerre jut, majd Bercz belövi az első Bocskay gólt. (3:1). A többi akciók mind sárba fulladnak.

A pálya vízipóló meccsre alkalmasabb lett volna, A Bocskay megfelelt a várakozásnak, de — nem nyújtott többet.

A Bocskayból Vágó, Jancsó, Bercz és Orosz, a kombináltból pedig Bodola, Kovács és a teljes halvesor váltak ki.

Pop Bela, a Victoria kitűnő játékosa aligért a Phönix-nek (Baia-Mare). Praszler (Phönix) viszont az Amefáé lett.

A bécsi Rapid első jugoszláv mérkőzésén 6:2 (4:2) arányban győzött a Sumadija —Slavia kombinált ellen.

A Venus ifju center tehetséget vásárolt. Niculescu, a brasoyi ACFR játékosa személyében.

A budapesti szezonvég szenzációja, hogy az Újpest Auert, az aradi származású sokszoros magyar válogatott játékosát transzfer (átadó) listára tette.

Cristovoleanu, a Venus volt csatárjátékosa átigazolását kérte az STB-hez.

Az osztrák válogatott csapatot Meisl Hugó két mérkőzésre felajánlotta Románia részére egy millió lej ellenében. A szövetség visszautasította az ajánlatot, mivel a tervezett mérkőzések időpontjában az Admira a Ripensia vendége lesz.

Mozgósínházak műsora

Fórum: Szerelm a mikrofonnál.

Héyman: Ne sirj, édesanyám

Apollo: Angol házasság.

Lakással rendelkező jószívű nőt szeretnén támogatnék. Állandó jelige. 5501

APRÓHIRDETÉSEK

Állandó olvasóink használják le a hirdetési tombo!a szelvényeket!

POSTA

"Nem kell a pénz" jeligére levél van a kiadóban.

ÁLLÁS

Jó bakkancs munkásokat felveszek. — Meve, Seleusi rét. Str. 2. No. 4-a. 5503

**Alpacca és krom
evőeszközök,
Prinz-féle tom.
edények**

nagyban és
kicsinyben
Mihai Viteazul No 2. Telefon 8-92.

Stern vaskereskedés
Oradea, Piața

VÉTEL-ELADÁS

A vasut mellett egy téglából épült magánház sürgősen eladó. Devics telep, Str. Fagului 1. 3504

Könnyű nyári férfi ruha eladó. Cim a kiadóban. 5321

Eladó 6—7 darab 200 literes erős festékes hordó olcsón. 4897

LAKÁS

Kiadó azonnalra üzlethelyiség 1 szobás lakással, Str. Alexandri și str. Petru Maior sarokházban, 40 évig bédogos műhely volt. Értekezni dr Lőrincz ügyvédnél Bul. Reg. Ferdinand 13 5006

PASZTOR-NYOMDA. ORADEA

Telefon: 380.

6 oldal "MAGYARSÁG" 1936 július 23.